

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 115

van **JOS D'HAESE**

datum: 21 oktober 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Palingbeek - PFAS-waarden

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) nam dit jaar viermaal metingen van de PFAS-waarden in de Palingbeek, nabij de 3M-site in Zwijndrecht. De waarden zijn opvallend hoog: zo werd er op 15 juli maar liefst 48 µg/l PFOS, 37 µg/l PFOA, 34 µg/l PFHxDS, 27µg/l PFHxA, 13µg/l PFBA, 9.7 µg/l PFPeA, 8.5 µg/l PFHpA en 7.2 µg/l PFBS gemeten. De milieunorm bedraagt 0.65 ng per liter voor zoet water. Opvallend is bovendien dat de waarden hoger liggen dan bij eerdere metingen in 2022.

1. Hoe reageert de minister op de hoge PFAS-waarden in de Palingbeek?
2. Hoe verklaart de minister dat de PFAS-waarden gestegen zijn tussen februari en juli 2022?
3. Welke impact hebben de hoge PFAS-waarden op de waterkwaliteit van de Schelde?
4. Zal de minister maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de PFAS-vervuiling in de Palingbeek zich niet verspreidt?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 115 van 21 oktober 2022

van **JOS D'HAESE**

1. PFAS-concentraties in de Palingbeek dienen uiteraard zo laag mogelijk te zijn. Daarom hebben we in augustus 2022 bijkomende maatregelen opgelegd aan 3M om de vuilvracht richting de Zeeschelde te beperken.
2. De algemene trend is dalend. Vermoedelijk speelt het uiterst droge jaar, het droogste sinds de start van de metingen in 1833 (KMI), een rol in de stijging tussen februari en juli 2022, omdat het debiet in de Palingbeek kleiner was en de vuilvracht dus sterker geconcentreerd was. Dit wordt bevestigd door de lagere PFAS-concentraties vanaf de nattere maand september. Het valt op dat de PFAS-waarden van september 2022 vaak lager liggen dan februari 2022.
3. De PFAS-waarden in de Palingbeek dragen bij tot de PFAS-waarden in de Schelde. Daarom zijn er in augustus 2022 bijkomende maatregelen genomen vuilvrachten vanuit de Palingbeek richting de Schelde te verminderen. Zie antwoord 4.
4. Er is opgelegd aan 3M dat maatregelen moeten worden genomen om de instroom van verontreiniging in de Palingbeek en dus in de Schelde tegen te gaan. Er is door 3M voorzien om de instroom van verontreinigd grondwater naar de Palingbeek op korte termijn te verminderen door het aanleggen van een hydraulische barrière. Dit gebeurt in de volgende stappen:
 - de aanleg in september 2022 voor opstart in oktober 2022 van een interim systeem van onttrekkingsputten met een totaal onttrekkingsdebiet van 20 m³ per dag met afvoer naar de huidige bedrijfswaterzuivering van 3M. Dit systeem is intussen operationeel;
 - de aanleg van de full scale interceptiesleuf in de periode april-augustus 2023 voor opstart in september 2023;
 - de aanleg van transitie waterzuivering voor een debiet van 200 m³ per dag voor opstart in september 2023;
 - een definitieve zuiveringoplossing via de nieuwe bedrijfswaterzuivering die naar verwachting in juli 2024 operationeel zal zijn.

Deze maatregelen werden in augustus 2022 uit voorzorg genomen in afwachting van de sanering van Palingbeek die in opdracht van 3M zal moeten worden uitgevoerd. Het beschrijvend bodemonderzoek waarin de Palingbeek is opgenomen moet worden opgeleverd tegen 1 april 2023. Evident zijn de maatregelen uit augustus 2022 nog niet weerspiegeld in de periode tussen februari en juli 2022. De resultaten van de maatregelen uit augustus 2022 zullen van nabij gemonitord worden.

Voormelde maatregelen werden door de milieu- en burgerbeweging onderschreven in het Saneringsverbond van 28 oktober 2022. Daarnaast voorziet het Saneringsverbond dd. 28 oktober 2022 in de volgende maatregelen:

- De plaatsing van een fysieke barrière tussen enerzijds de bedrijfssite van 3M en anderzijds de Palingbeek wordt onderzocht en desgevallend opgelegd indien de voordelen van zulke fysieke barrière tegen de nadelen voor de waterhuishouding opwegen.

- De impact van de reeds genomen maatregelen op de Palingbeek en dus de Schelde worden, behoudens overeengekomen afwijking, per trimester meegedeeld aan het Beheercomité.
- De milieu- en burgerbewegingen kunnen het Vlaamse Gewest om een evaluatie van deze maatregelen over de Palingbeek vragen binnen het Beheercomité.
- Minstens jaarlijks zal de Vlaamse Regering deze maatregelen evalueren.
- Indien nodig worden er door de OVAM, de Vlaamse Regering en/of VMM op basis van het toepasselijk wetgevend en reglementair kader aan 3M maatregelen opgelegd om de PFASverspreiding vanuit de site van 3M in de Palingbeek en dus Schelde nog verder te reduceren.